

การพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษา
และคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

THE DEVELOPMENT A SOCIAL MEDIA LEARNING MODEL FOR EDUCATION
TECHNOLOGY AND COMPUTER EDUCATION STUDENTS IN FACULTY OF
EDUCATION MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ชนดล ภูสีฤทธิ์
Thanadol Phuseerit

ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Department of Educational Technology and Communications, Faculty of Education,
Mahasarakham University
E-mail: thanadol.p@msu.ac.th

Received:	July 30, 2019
Revised:	November 5, 2019
Accepted:	November 13, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนิสิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมของนิสิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีขั้นตอนดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม และระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาบทเรียนบนเว็บ จำนวน 23 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบและขั้นตอนดังนี้ มี 4 องค์ประกอบ (1) วัตถุประสงค์ (2) การวิเคราะห์บริบทการเรียน แบ่งเป็น 4 ขั้น คือ 2.1) วิเคราะห์ผู้สอน 2.2) วิเคราะห์ผู้เรียน 2.3) วิเคราะห์เนื้อหา 2.4) วิเคราะห์สื่อการเรียน (3) กลยุทธ์การเรียนการสอน (Instruction Strategies) แบ่งเป็น 7 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 3.1) การเลือกสื่อสังคม (Social Media Selection) 3.2) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) 3.3) สร้างสรรค์เนื้อหา (Content Creation) 3.4) สร้างแรงจูงใจ (Motivation) 3.5) การนำเสนอผลงาน และรายงานความก้าวหน้า (Presentation and Progress) 3.6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) 3.7) การสะท้อนผล (Reflection) (4) การประเมินผล (Evaluation) และผล

การประเมินรับรองรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามจากผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในเกณฑ์ “เหมาะสมมาก”

2. ผลการการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.08, S.D. = 0.29)

คำสำคัญ

การพัฒนารูปแบบ รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม

ABSTRACT

The purposes of the research were: 1) to develop a social media learning model for Education Technology and Computer Education Students in Faculty of Education Mahasarakham University, and 2) to study a satisfaction of social media learning model for Education Technology and Computer Education students in Faculty of Education Mahasarakham University. The procedure was divided into 3 phases; phase 1: to synthesize elements of a Social Media Learning model, phase 2: to develop a social media learning model, and phase 3: to use the model and present the results. The sample of this research was Undergraduate Students Faculty of Education Mahasarakham University enrolled web-based Instruction course 23 sample with purposively selected. The statistics used were mean, standard deviation.

The research results were as follows.

1. The elements of the social media learning model for Education Technology and Computer Education Students in Faculty of Education Mahasarakham University model had 4 elements as follow: (1) objectives , (2) analyze context instruction in the process had 4 step as follow: 2.1) analyze teacher, 2.2) analyze learner, 2.3) analyze content, 2.4) analyze instructional media, (3) instruction strategies in the process had 7 step as follow: 3.1) social media selection, 3.2) social interaction, 3.3) content creation, 3.4) motivation, 3.5) presentation and progress, 3.6) knowledge sharing, and 3.7) reflection, (4) evaluation and the specialists validate the social media learning model for Education Technology and Computer Education Students in Faculty of Education Mahasarakham University at “highly appropriate”.

2. Results of students satisfaction to social media learning model found that in the research students satisfied in high level (\bar{X} = 4.08 , S.D.= 0.29).

Keywords

Develop Model, Social Media Learning Model

ความสำคัญของปัญหา

การนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาหรือสื่อสังคม (Social Media) ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานด้านต่าง ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีทั้งในระดับของการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจะช่วยลดความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติ งานลดค่าใช้จ่ายในระยะยาว ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการศึกษา ทำให้การติดต่อสื่อสารเกิดขึ้นได้ด้วยความเร็ว ระดับความคิด และไม่ขึ้นอยู่กับเวลา และสถานที่ สำหรับระบบการศึกษา การประยุกต์ไอซีทีในการเรียนการสอนจะช่วยส่งเสริมแนวความคิดที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้แบบทุกที่ทุกเวลาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยการประยุกต์จะต้องเกิดขึ้นทั้งในส่วนของสถาบันการศึกษาและบุคลากรทั้ง อาจารย์และนิสิตนักศึกษา อาจารย์จะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดจากการสอนแบบ ป้อนเนื้อหาให้แก่ นิสิต นักศึกษา เป็นการสอนแบบให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยนำเครื่องมือด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สื่อการเรียนการสอน สื่อสังคมออนไลน์มาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้รับความนิยมในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ดังนั้น การศึกษาวิจัยจำนวนมากได้รับการดำเนินการเพื่ออธิบายวิธีการใช้งานเครือข่ายสังคมเพื่อการเรียนการสอน สำหรับแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องเข้าใจทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เครือข่ายสังคม (Yakin & Tinmaz, 2015) รวมไปถึงการประยุกต์ใช้แนวคิดในการศึกษาด้วยการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ ทั้งนี้ เพื่อให้เห็นภาพของแนวคิดเครือข่ายทางสังคม (Social Network) สามารถสรุปได้ว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นสิ่งที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างยิ่งในด้านการสื่อสาร โดยเฉพาะการให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีเครือข่ายสังคมออนไลน์ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน (Ethier, 2006)

สังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปมากนับตั้งแต่สื่อออนไลน์มีความเจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว สังคมในปัจจุบันไม่จำเป็นต้องเผชิญหน้าแต่สามารถสื่อสารได้ง่ายขึ้น ทุกที่ ทุกเวลา โดยใช้สื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือหลัก Wijitboonyaruk (2011) ได้กล่าวถึงในบทความวิชาการ สื่อสังคมออนไลน์คืออะไร โดยมีเนื้อหาว่ามนุษย์เป็นสังคมต้องมีการสื่อสารข้อมูลถึงกันและกันซึ่งในสมัยโบราณมนุษย์สื่อสารข้อมูลด้วยวิธีการที่ไม่ซับซ้อน เช่น ปากเปล่า ม้าเร็ว นกพิราบสื่อสาร ต่อมาได้ มีการปรับเปลี่ยนการสื่อสารข้อมูลเป็นจดหมาย โทรเลข โทรศัพท์ วิทยุ จากนั้น เมื่อเข้าสู่ยุคที่มี เครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเข้ามาเกี่ยวข้องกับการสื่อสารข้อมูลของมนุษย์ก็ปรับเปลี่ยน เป็นสื่อที่เกี่ยวข้องกับอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น เช่น บริการ IRC (Internet Relay Chat) โปรแกรม พูดคุย (Chat programs) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronicmail หรือ Email) และกระดานสนทนา (Webboard) และปัจจุบันมนุษย์เริ่มมีการสื่อสารข้อมูลในชีวิตประจำวันถึงกันและกันด้วยการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคม (Social Tool) เพื่อใช้สื่อสารระหว่างกันในเครือข่ายทางสังคม (Social Network) ผ่านทางเว็บไซต์และโปรแกรมประยุกต์บนสื่อใด ๆ ที่มีการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต โดยเน้นให้ผู้ใช้ทั้งที่เป็นผู้ส่งสารและผู้รับสารมีส่วนร่วม (Collaborative) อย่างสร้างสรรค์ในการผลิตเนื้อหาขึ้นเอง (User Generate Content: UGC) ในรูปของข้อมูล ภาพ

และเสียง จึงทำให้การสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน สามารถที่จะเรียนรู้ได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล

รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นี้ต้องการที่จะเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความจริงเป็นสิ่งใกล้ตัว มีการเชื่อมโยงเรื่องราวต่าง ๆ แบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) สนุกกับการเรียน (Student engagement) ด้วยการกระทำ (Learning by doing) สามารถเห็นผลลัพธ์ (Outcome) ของการกระทำได้ทันทีมีอิสระทางความคิด ความสนใจ และให้ความสำคัญกับการสืบค้นข้อมูลเรียนรู้ด้วยตนเองในทุก สถานที่ตลอดเวลาและ ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทุกคนสามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตได้ง่าย ประกอบกับจำนวนผู้ใช้งานที่มีเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ทุกคนมีอิสระที่จะเข้าไปแบ่งปันความรู้และเลือก เครื่องมือที่ดีที่สุด เพื่อนำไปเผยแพร่ความรู้ที่ตัวเองต้องการสื่อสาร และเสนอความคิดใหม่ ๆ ได้โดยไม่ถูก ปิดกั้น รูปแบบการสอนของผู้สอนต้องตระหนักกับการเปลี่ยนถ่ายของข้อมูล (Content) จากข้อมูลที่คงที่ (Static Content) เข้าสู่ยุคของข้อมูลที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (Dynamic Content) แนวคิดการนำสื่อสังคม (Social Media) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนนับเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในระดับอุดมศึกษาที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และปัจจุบัน Social Media ได้กลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างสื่อให้เกิดเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกันใน โลกออนไลน์ ที่เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถใช้เป็นช่องทางในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างง่ายและ สะดวกรวดเร็ว ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการซื้อ ลิขสิทธิ์แต่อย่างใด ดังนั้น การนำเทคโนโลยี Social Media มาใช้เป็นเครื่องมือสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นการผลักดันให้ครูก้าวทันโลกยุคปัจจุบัน และสามารถเข้าถึงเยาวชนยุค ใหม่ได้อย่างทันทั่วถึง ซึ่งจะทำให้เกิดระบบ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 67 กล่าวว่า “รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย”

การนำสื่อสังคมหรือ Social Media มาใช้กันอย่างแพร่หลายในสังคมจนกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างให้เกิดเป็นสื่อเชื่อมโยงกันใน โลกออนไลน์ ที่เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถใช้เป็นช่องทางในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมากโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการซื้อลิขสิทธิ์แต่อย่างใด ดังนั้น การนำเทคโนโลยี เครือข่ายสังคมออนไลน์ มาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน นอกจากจะพัฒนาครูให้ก้าวหน้าทัน เทคโนโลยีในยุคปัจจุบันแล้ว ยังเป็นการปลูกฝังและพัฒนาให้นักศึกษาให้เป็นผู้ที่ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของตนเองได้อีกทางหนึ่งด้วย (Marguez, 2011) และเทคโนโลยีสื่อสังคมยอดนิยมที่มีผู้ใช้งานเทคโนโลยีสื่อสังคมออนไลน์ที่เข้าร่วมใช้ในด้านการศึกษา ได้แก่ Social Networking Sites, Micro-Blogging Sites, Wikis, Online Forums, and Online Blogs (Osatuyi, 2013) ดังนั้นจึงได้มีการนำมาปรับใช้ในวงการศึกษารุ่นจากสื่อประเภทดังกล่าวนี้ (Saekwung, 2016) ซึ่งเหตุผลประการสำคัญของการนำเอาสื่อทางสังคมหรือ Social Media มาใช้รวมกันในหลักสูตรและการเรียนการสอน เช่น Facebook , Line, Google Drive เป็นต้น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีบทบาทในการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา ได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้มั่นใจว่า บัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริงโดยเฉพาะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษาได้ทำการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งมีห้องปฏิบัติการในการเรียนการสอนซึ่งมีความพร้อมในระบบการสอนและรูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทเพื่อให้สอดคล้องกับสมรรถนะของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา จากเหตุผลที่กล่าวมาการให้ความสำคัญของการนำเอาสื่อทางสังคมหรือ Social Media มาใช้รวมกันในหลักสูตรและการเรียนการสอนจึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนในยุคนี้

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีองค์ประกอบและขั้นตอนอะไรบ้าง
2. ความพึงพอใจของนิสิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1.1 การดำเนินการวิจัยระยะที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดหลักการ ทฤษฎีจากเอกสาร บทความวิชาการ บทความวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยการ วิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การสังเคราะห์กรอบแนวคิดการออกแบบ

รูปแบบ โดยออกแบบเพื่อนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบ ขั้นตอน ความสัมพันธ์ รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ผู้วิจัยสังเคราะห์จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัย จำแนกตามองค์ประกอบ จากผลการศึกษาสังเคราะห์หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมจากนักวิชาการไทยและต่างประเทศที่สำคัญ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยคัดเลือกองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันกับหลักการทฤษฎีของนักวิชาการกล่าวถึง ผู้วิจัยจึงกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม มีองค์ประกอบและขั้นตอน ดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ (Objectives) (การอธิบายวัตถุประสงค์และชี้แจงเงื่อนไขในการเรียนแก่ผู้เรียน) 2) การวิเคราะห์บริบทการเรียน (Analyze context instruction) แบ่งเป็น 4 ชั้น ดังนี้ ชั้นที่ (2.1) วิเคราะห์ผู้สอน (Analyze Teacher) (2.2) วิเคราะห์ผู้เรียน (Analyze learner) (2.3) วิเคราะห์เนื้อหา (Analyze content) (2.4) วิเคราะห์สื่อการเรียน (Analyze Instructional Media) 3) กลยุทธ์การเรียนการสอน (Instruction Strategies) แบ่งเป็น 7 ชั้น ดังนี้ ชั้นที่ (3.1) การเลือกสื่อสังคม (Social Media Selection) (3.2) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) (3.3) สร้างสรรค์เนื้อหา (Content Creation) (3.4) สร้างแรงจูงใจ (Motivation) (3.5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) (3.6) การนำเสนอผลงานและรายงานความก้าวหน้า (Presentation and Progress) (3.7) การสะท้อนผล (Reflection) 4) การประเมินผล (Evaluation) (การแสดงความคิดเห็น ความพึงพอใจ) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเชิงทฤษฎีมาเขียนนำเสนอเป็นแผนภาพรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม มีองค์ประกอบและขั้นตอน แต่ละด้านต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบจัดทำร่างรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้จากการสังเคราะห์รูปแบบที่มีความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ มาออกแบบให้เหมาะสมเพื่อนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม และปรับปรุงให้มีความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบแล้วเตรียมนำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนผ่านสื่อสังคม ด้านออกแบบรูปแบบการเรียนรู้

1.2 การดำเนินการวิจัยระยะที่ 2

ขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล และให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมในการนำรูปแบบไปใช้ ความสมบูรณ์ ความสอดคล้องของข้อความ และข้อความของแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ขั้นตอนที่ 2 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม นำแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อตรวจสอบเนื้อหา และการใช้ภาษา แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้ถูกต้อง ชัดเจน แล้วนำไปตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา และการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ และนำผลการหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ รับรองรูปแบบการเรียนการสอน ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินรับรองรูปแบบการเรียนการสอน ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แบบสอบถามในรูปแบบของมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1971 cited in Srisa-ard, 2000)

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินรับรองรูปแบบการเรียนการสอน ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากโดยวิธีการส่งและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินรับรองรูปแบบการเรียนการสอน ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามจากผู้ทรงคุณวุฒิ ในรูปแบบของมาตราประมาณค่า ผลที่ได้รับคือได้รูปแบบการเรียนการสอนของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ผ่านการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ

1.3 การดำเนินการวิจัยระยะที่ 3

การใช้รูปแบบ (Model use phase) การศึกษาในระยะนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้ รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความพึงใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล และให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสม ความสมบูรณ์ ความสอดคล้องของข้อความ และข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบสอบถามความพึงพอใจรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา เมื่อได้ผลการหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (Index of

item objective congruence : IOC) อยู่ระหว่าง .60-1.00 แสดงว่ามีความสอดคล้อง ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ไม่ต้องทำการปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 3 ทำการทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยทำการวัดความเชื่อมั่นหรือความสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ (Cronbach, 1990) ผลจากการตรวจสอบความเชื่อมั่นของประเด็นคำถาม พบว่า ข้อคำถามมีความเชื่อมั่นสามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้และเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด วิธีดำเนินการ นำรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบ และประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอน ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 0503320 การเรียนบนเว็บ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 23 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีลักษณะ รูปแบบของมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1971 cited in Srisa-ard, 2000) เป็นการให้คะแนนการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 0503320 การเรียนบนเว็บ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 23 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบ และประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอน ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้ 1) รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) ประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอน ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

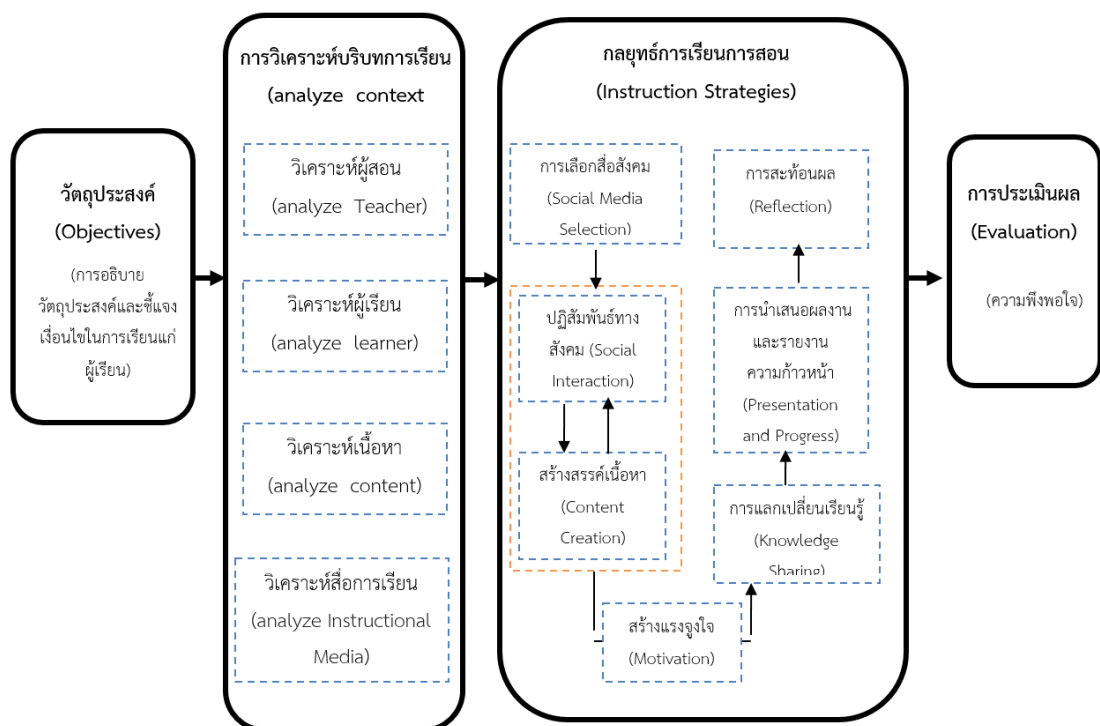
ผลการวิจัย

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขั้นตอนและกระบวนการพัฒนาด้วยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์พร้อมทั้งประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและพัฒนาหลักสูตร เทคโนโลยีการศึกษา และคอมพิวเตอร์ศึกษา ทำให้ได้รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านสื่อสังคมของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีองค์ประกอบดังนี้ (1)

วัตถุประสงค์ (Objectives) (การอธิบายวัตถุประสงค์และชี้แจงเงื่อนไขในการเรียน) (2) การวิเคราะห์บริบทการเรียน (Analyze context instruction) แบ่งเป็น 4 ชั้น ดังนี้ ชั้นที่ 2.1) วิเคราะห์ผู้สอน (Analyze Teacher) 2.2) วิเคราะห์ผู้เรียน (Analyze learner) 2.3) วิเคราะห์เนื้อหา (Analyze content) 2.4) วิเคราะห์สื่อการเรียน (Analyze Instructional Media) (3) กลยุทธ์การเรียนการสอน (Instruction Strategies) แบ่งเป็น 7 ชั้น ดังนี้ ชั้นที่ 3.1) การเลือกสื่อสังคม (Social Media Selection) 3.2) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) 3.3) สร้างสรรค์เนื้อหา (Content Creation) 3.4) สร้างแรงจูงใจ (Motivation) 3.5) การนำเสนอผลงานและรายงานความก้าวหน้า (Presentation and Progress) 3.6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) 3.7) การสะท้อนผล (Reflection) (4) การประเมินผล (Evaluation) (ความพึงพอใจ)

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจ โดยรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.08, S.D. = 0.29)

ภาพที่ 1 รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยี การศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามในครั้งนี้มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลที่ได้มีองค์ประกอบของรูปแบบที่สำคัญ ดังนี้ (1) วัตถุประสงค์ (Objectives) (การอธิบายวัตถุประสงค์และชี้แจงเงื่อนไขในการเรียน) (2) การวิเคราะห์บริบทการเรียน (Analyze context instruction) แบ่งเป็น 4 ชั้น ดังนี้ ชั้นที่ 2.1) วิเคราะห์ผู้สอน (Analyze Teacher) 2.2) วิเคราะห์ผู้เรียน (Analyze learner) 2.3) วิเคราะห์เนื้อหา (Analyze content) 2.4) วิเคราะห์สื่อการเรียน (Analyze Instructional Media) (3) กลยุทธ์การเรียนการสอน (Instruction Strategies) แบ่งเป็น 7 ชั้น ดังนี้ ชั้นที่ 3.1) การเลือกสื่อสังคม (Social Media Selection) 3.2) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) 3.3) สร้างสรรค์เนื้อหา (Content Creation) 3.4) สร้างแรงจูงใจ (Motivation) 3.5) การนำเสนอผลงานและรายงานความก้าวหน้า (Presentation and Progress) 3.6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) 3.7) การสะท้อนผล (Reflection) (4) การประเมินผล (Evaluation) (ความพึงพอใจ) ทั้งนี้รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มาจากการวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักการและทฤษฎีการออกแบบ พัฒนา นำไปใช้ และการประเมินตามหลักการการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ทั้งกระบวนการ จึงทำให้รูปแบบการเรียนรู้สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนโดยตอบสนองต่อผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sangpom & Wannapiroon (2012) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคม เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP และ 2) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP 2) การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรและ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่มีประสบการณ์ในแต่ละด้านอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 5 ท่าน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือรูปแบบการจัดการเรียน การสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคม เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้ กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP และแบบประเมินรายละเอียดของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลประเมิน พบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา ประกอบด้วย 1.1) หลักการและแนวคิด 1.2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 1.3) กระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1.3.1) ขั้นตอนการเตรียมการก่อนการเรียนการสอน 1.3.2) ขั้นตอนการจัด

กระบวนการเรียนการสอน และ 1.4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้อัตโนมัติ

2) ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แสดงว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนของผู้เรียนได้และช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bangthamai (2017) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ (2) เพื่อศึกษาการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ลงทะเบียนในรายวิชาวัตกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษา จำนวน 30 คน โดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยมีการเก็บรวบรวมทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า 1) รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีขั้นตอนดังนี้ (1) วางแผนการเรียนรู้และปฐมนิเทศการเรียน (2) การสร้างแรงจูงใจในการใช้อินเทอร์เน็ตเชิงสร้างสรรค์ (3) สนับสนุนให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายทางการเรียนและประเมินตนเอง (4) นำเสนอแนวทางของตนเอง (5) การนำเสนอกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตเชิงสร้างสรรค์ (6) สนับสนุนการสืบเสาะหาความรู้ (7) นำเสนอผลงานจากสถานการณ์ตัวอย่างที่กำหนดขึ้น (8) การประเมินผลในลักษณะสังคมมิติ (9) สรุปคุณลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตเชิงสร้างสรรค์ โดยมีค่าเฉลี่ยในการประเมิน รูปแบบในภาพรวมเท่ากับ 4.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.07 และ 2) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า (2.1) ผู้เรียนมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต เชิงสร้างสรรค์ ในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 (2.2) พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตสร้างสรรค์ จากการทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน พบว่า จากการเรียนด้วยรูปแบบหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2.3) ความคิดเห็นของผู้เรียนจากการเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตเชิงสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 (2.4) ผลการรับรองรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีระดับเหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Banlue (2017) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีและการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และ 2) หาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ที่พัฒนาขึ้น วิธีการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์จากอาจารย์และนักศึกษา เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ กรอบในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน ออนไลน์ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และขั้นตอนที่ 3 ทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) อาจารย์และ

นักศึกษา สำหรับสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 80 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบการเรียนการสอน ออนไลน์ จำนวน 3 คน และ 3) นักศึกษา สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการจัดเก็บและการคั่นคืน สารสนเทศ จำนวน 84 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามความต้องการรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ 2) แบบประเมินรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3) ต้นแบบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และ 4) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติที่ ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนก่อนเรียน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 1.1) การวิเคราะห์ผู้เรียน 1.2) การวิเคราะห์เนื้อหา 2) ขั้นตอน ระหว่างเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย คือ 2.1) ปฐมนิเทศรายวิชา 2.2) จัดการเรียนการสอน และ 3) ขั้นตอนการประเมินผล 2. การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า นักศึกษากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบ การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และกลุ่มที่เรียนในชั้นเรียนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นแสดงว่าการเรียนการสอนออนไลน์สามารถก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้เท่ากับการเรียนในชั้นเรียน แบบปกติ

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจ โดยรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.08 , S.D. = 0.29) ทั้งนี้มาจากได้มาจากการวิเคราะห์ ออกแบบ พัฒนา นำไปใช้ และประเมินตามหลักการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ทั้ง กระบวนการ และเป็นเพราะรูปแบบการเรียนรู้สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนโดยตอบสนองต่อ ผู้เรียน และผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในแบบฝึก ทำให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้นอยากที่จะเรียนรู้ ตั้งใจศึกษาทำกิจกรรมและแบบฝึก มีความมุ่งมั่นในการทำงาน จึงทำให้เกิดความสำเร็จและนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Driscoll (2002) ที่กล่าวว่ กิจกรรม การเรียนการสอนแบบเว็บสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ทาทาย การตอบสนองต่อความ แตกต่าง ระหว่างบุคคลและศักยภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้สามารถพัฒนาความสามารถ ในการเรียนรู้ของตนเองได้ดีกิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่าง อิสระส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่กระฉับกระเฉง (Active Learning) ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความ กระฉับกระเฉงในการเรียนรู้ (Active Learner) และสามารถลดเวลาการเข้าชั้นเรียนได้ และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Prangson (2014) ที่พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของเยาวชน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของเยาวชน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดนครปฐม ตามวิธีการเชิงระบบ (System Approach) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้ 1.วิเคราะห์บริบทการเรียนการสอน 2. เตรียมการก่อนการเรียน การสอน 3. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียน 4. ประเมินผล ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบที่ พัฒนาขึ้นอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมากที่สุด (2) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบ การเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของเยาวชน เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

กรณีศึกษาจังหวัดนครปฐม ที่พัฒนาขึ้นพบว่า คะแนนความพึงพอใจของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 ควรมีการบูรณาการกับการเรียนการสอนกับรูปแบบการสอนที่ใช้เทคโนโลยีอื่น ๆ เพิ่มเติมในระบบอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาารูปแบบการสอนผ่านสื่อที่เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษา 4.0

1.2 ผู้สอนควรฝึกทักษะการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ผ่านสื่อสังคมที่หลากหลาย ตลอดจนมารยาท ในการใช้สื่อสังคมเพื่อการเรียนรู้ รวมถึงต้องมีการสำรวจสมรรถนะของเครื่องคอมพิวเตอร์ ตลอดจนบริการ อินเทอร์เน็ตของผู้เรียน

1.3 ผู้สอนควรวิเคราะห์พื้นฐานของผู้เรียน และออกแบบการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเอง เนื่องจากผู้สอนเป็นผู้ที่รู้ถึงพื้นฐานของผู้เรียนที่สุด และพื้นฐานของผู้เรียนนี้จะเป็นส่วนสำคัญในการนำไป ออกแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

1.4 รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม เป็นรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในบริบทของ คณาจารย์และนิสิตในภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรคำนึงถึงการไปใช้ในบริบทที่มีความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาบทเรียนบนเว็บ ผู้สอนควรเพิ่มเติมให้นิสิตได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมกลยุทธ์ วิธีสอนตามแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสังคม ให้ตัวอย่างหรือสื่อการเรียนที่หลากหลายมากขึ้น และควรมีการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมในการใช้เว็บไปประพฤติปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

2.2 ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบเพียงอย่างเดียว ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นต้น

2.3 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) นิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา จึงเป็นบุคคลที่เหมาะสมที่สุดในการให้ข้อมูล ดังนั้น ผู้ที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในสาขาที่ใกล้เคียงหรือสาขาอื่น ๆ ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลดังกล่าว เพราะเป็นมุมมองนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

References

- Bangthamai, E. (2017). *kānphatthana rūpbæp kitchakam kān rian kānsōn bon khruā khāi sangkhom 'oṅlai phuā songsoem kānchai 'inthoēnet choēng sāngsan samrap phu rian nai radap 'udomsuksā* [The Development of

Learning and Teaching Activities through Online Social Networking to Promote Creative Internet Using for Students in Tertiary Level].

Silpakorn University Journal. 37(1), 93-118.

- Banlue, S. (2017). rūpbāep kanchatkān rian kānsōn ‘ōnlai thī moṣom samrap mahāwitthayālai rāchaphat ‘Ubon rāchathānī [The Suitable Model of Online Learning and Teaching for Ubon Ratchathani Rajabhat University]. **Journal of Roi Et Rajabhat University**. 11(2), 250-260.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. 5th ed. New York: Harper Collins.
- Driscoll, M. (2002). Blended learning: Let’s get beyond the hype. **E-Learning**, 1(4), 1–3. Retrieved from http://www-07.ibm.com/services/pdf/blended_learning.pdf.
- Ethier, J. (2006). **Current Research in Social Network Theory**. Retrieved from <http://www.scribd.com/doc/11171859/Current-Research-in-Social-Network-Theory>.
- Marquez, R. (2011). **Analysis of social networking: good idea or not?**. U.S.A: Kennesaw State University.
- Osatuyi, B. (2013). Information sharing on social media sites. **Computers in Human Behavior**, 29(6), 2622-2631. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/253238930_Information_sharing_on_social_media_sites.
- Prangson, S. (2014). kānphatthana rūpbāep kān rianrū duai sū ‘ilekthronik khōng yaowachon rūang phūmpanya thōngthin dōi kānmī suānrūam khōng chumchon kōrani sukā chāngwat Nakhōn Pathom [The Development of Model Learning with e-learning media of Among Youth in Province]. Rajamangala University of Technology Rattanakosin.
- Saekwung, A. (2016). kanchatkān rianrū duai sū mai [Learning Management with New Medias]. **Journal of Humanities and Social Sciences, SRU**. 8(1), 251-274.
- Sangpom, N. & Wannapiroon, P. (2012). kānphatthana rūpbāep kanchatkān rian kānsōn bāep ‘ing prasopkān phān sū sangkhom phūa phatthana mātrathan khunnawuthi wichāchīp ‘udomsukā dōi chai krabūankān rianrū bāep MIAP [Development of instructional model in social media experience base approach for develops reference standards for vocational qualifications of higher education using learning process MIAP]. **Academic Services Journal**, 23(3), 54-67.
- Srisa-ard, B. (2000). **kānwichai būangton** [Basic research]. 6th ed. Bangkok: Suweeriyasan.

- Wijitboonyaruk, P. (2011). sū sangkhom ‘ōlai : sū hæng ‘anāhot [Social media : The media of the future]. **Journal of Management**, 31(4), 99-103.
- Yakin, I. & Tinmaz, H. (2015). Theoretical Guidelines for the Utilization of Instructional Social Networking Websites. **Turkish Online Journal of Distance Education**. 16(4), 67-83. Retrieved from <http://tojde.anadolu.edu.tr/yonetim/icerik/makaleler/1218-published.pdf>.